

Retouradres: Postbus 12600, 2500 DJ Den Haag

Aan: de Gemeenteraad

Datum

22 november 2016

Onderwerp

Afdoening motie inzake Meer kerels voor de klas

Ons kenmerk

BOW/2016.308

RIS294458

Contactpersoon

Jan Willem Wannyn

Dienst

Onderwijs, Cultuur en Welzijn

Afdeling

Productgroep Onderwijsbeleid

Telefoonnummer

14070

E-mailadres

janwillem.wannyn@denhaag.nl

In de raadsvergadering van 9 juni 2016 hebben de raadsleden de heren Grinwis, De Mos en Van Asten, bij de bespreking van de Voorjaarsnota (RM 144; RIS294062) een motie ingediend om te onderzoeken welke beleidsinzet en initiatieven, waaronder een pilot met hij-instromers in samenwerking met het ministerie van OCW, de dienst OCW, Haagse PABO's en schoolbesturen, bijdragen aan meer kerels voor de klas en hierover de raad voor het einde van dit jaar te informeren. Deze motie is door de raad aangenomen. Hierbij informeert het college de raad over de afdoening van de motie.

De motie

Constaterende, dat het aandeel mannen in het basisonderwijs nog altijd daalt – van 30,9% in 1995 via 20,5% in 2005 tot 15,3% in 2015 – en dat daarmee het aandeel mannen in het basisonderwijs in 20 jaar is gehalveerd;

Constaterende, dat het aandeel mannen dat daadwerkelijk voor de klas staat nog lager is: 11,8% man versus 88,2% vrouw.

Overwegende, dat meer meesters voor de klas goed is voor de sociale ontwikkeling van jongens én meisjes, dat gemengde teams beter presteren en dat juffen én meesters het een slechte zaak vinden dat er zo weinig kerels voor de klas staan;

Overwegende, dat in Rotterdam en Amsterdam reeds actie wordt ondernomen teneinde meer kerels voor de klas te krijgen met het initiatief 'hij-instromers' – naar analogie van de zij-instroomtrajecten;

Overwegende, dat inmiddels een hij-instroomtraject een duaal leerwerktraject gestart kan worden, dat gericht is op mannen met een HBO- of WO-diploma die een nieuwe stap in hun loopbaan willen maken, waarmee ze opgeleid worden tot bekwame en bevoegde docenten;

Verzoekt het college te onderzoeken welke beleidsinzet en initiatieven, waaronder een pilot met hij-instromers in samenwerking met het ministerie van OCW, de dienst OCW, Haagse PABO's en schoolbesturen, bijdragen aan meer kerels voor de klas en hierover de raad voor het einde van dit jaar te informeren.

Het college geeft op de volgende manier antwoord op deze uitspraak van de raad:

Het college herkent de problematiek met betrekking tot afname van het aandeel mannen in het basisonderwijs.

Het college onderschrijft de mening van de gemeenteraad dat meer meesters voor de klas goed is voor de sociale ontwikkeling van jongens én meisjes en dat gemengde teams beter presteren.

Uitvoering van de motie

Onderzoek naar welke beleidsinzet en initiatieven er vanuit het ministerie van OCW, de Haagse pabo's, schoolbesturen en de gemeenten Amsterdam en Rotterdam zijn, geeft het volgende beeld.

Amsterdam

Ook in Amsterdam is er een motie aangenomen iets te doen aan het beperkte aantal mannen voor de klas. Echter, de besturen hebben aangegeven weinig interesse hierin te hebben. Ook bij gebrek aan vacatures (hoewel dat mogelijk in nabije toekomst verandert). Pabo's in Amsterdam zeggen al veel te doen om mannen aan te trekken. Er is wel een netwerk van mannelijke leraren dat gestimuleerd wordt om zich te profileren en andere mannen te interesseren voor de pabo, 'Mokum Meestert'. Er is de intentie uitgesproken door schoolbesturen, opleidingen en gemeente Amsterdam om komende jaren sterker in te zetten op het faciliteren van zij-instroom in het algemeen. Dus niet specifiek mannen. Maar om tekorten voor te blijven biedt zij-instroom een belangrijke oplossing. Verwachting is dat daar vanzelf meer mannen uit voort komen.

Rotterdam

Vanuit de gemeente Rotterdam is er geen specifieke beleid op dit onderwerp. In Rotterdam bestaat het project 'Vissen in eigen vijver', een project dat men uitvoert om scholieren voor een lerarenopleiding of pabo te laten kiezen. Dit project maakt geen onderscheid tussen de sexen. RVKO, een Rotterdams RK PO basisschoolbestuur, heeft zelf het initiatief genomen tot een zij-instroom traject (als waarnaar wordt verwezen in de motie) in samenwerking met de Thomas More, RK pabo in Rotterdam, (baangarantie, studie betaald door de school, manvriendelijk programma op de opleiding). In Rotterdam is er bij het Onderwijslabo10, een fonds waarmee ze onderwijsvernieuwing stimuleren, wel een subsidieaanvraag ingediend voor 'Rotterdam Meestert'. Dit is wel specifiek gericht om meer mannen voor de klas te krijgen en vergelijkbaar met het Amsterdamse 'Mokum-Meestert'. Het is nog in het stadium van een aanvraag. Het initiatief is al actief binnen BOOR. BOOR is het schoolbestuur van het openbaar onderwijs in Rotterdam.

Den Haag

Er zijn momenteel geen specifieke gemeentelijke regelingen of initiatieven waar scholen een financiële bijdrage of ondersteuning mee kunnen ontvangen om meer mannen voor de klas te krijgen.

Pabo Haagse Hogeschool

In het kader van 'zij-instromers' of 'meer mannen voor de klas' heeft de pabo van de Haagse Hogeschool de afgelopen jaren de onderstaande activiteiten ondernomen. Er is op dit moment geen specifiek project voor 'zij-instromers'. Wel wordt er binnen de opleiding rekening gehouden met mannelijke pabo-studenten:

1. Mannelijke studenten worden (in principe) nooit als eenling in een pabogroep met vrouwelijke studenten geplaatst. Bij de samenstelling van klassen worden jongens/mannen altijd in groepjes in klassen geplaatst.
2. Studenten beginnen met stagelopen in de middenbouw, nooit bij de kleuters (onder meer) omdat sommige jongens hier minder affiniteit mee hebben, of het werken met kleuters als lastig ervaren.
3. Vakken als bewegingsonderwijs, rekenen-wiskunde, 'natuur, wetenschap en techniek' hebben een prominente plek in het pabocurriculum.
4. Mannelijke studenten hebben zitting in onder meer de opleidingscommissie, sportcommissie, organisatie van de introductieweek, etc.
5. Bij verschillende studieonderdelen kunnen studenten keuzes maken die aansluiten bij hun eigen interesses, zoals de minors, leeftijdsspecialisatie, stageplek in jaar 3 en 4.
6. In de communicatie van de pabo worden jongens/mannen nadrukkelijk aangesproken. Teksten worden genderneutraal geschreven. In sommige gevallen wordt expliciet over mannen voor de klas gesproken en bij de keuze van fotomateriaal worden zowel foto's met zowel mannen als vrouwen gekozen.

De ervaring van de hhs pabo heeft hen geleerd dat jongens/mannen zich als studenten niet in één homogene categorie laten vangen. Niet alle jongens/mannen hebben evenveel affiniteit met vakken als sport en techniek. Net zo min als meisjes/vrouwen allemaal affiniteit hebben met het werken met jonge kinderen en talige activiteiten.

Pabo InHolland

Ook deze pabo heeft op dit moment geen speciaal programma om mannen te 'verleiden'. Wel is het zo dat ze kritisch kijken naar de inhoud van het programma en vooral naar de vorm van toetsing om te kijken of die niet minder manonvriendelijk kan.

Ministerie OCW

In het verleden was er ook vanuit het ministerie een regeling om meer mannen voor de klas te krijgen. Als basisschool kon je er € 7.000,- subsidie voor aanvragen. Deze regeling bestaat niet meer. Omdat het belangrijk is voor de ontwikkeling van zowel jongens als meisjes om niet alleen een vrouwelijk, maar ook een mannelijk rolmodel voor de klas te hebben, hecht het ministerie van OCW daar zeer veel waarde aan. Om die reden is begin 2014 met steun van OCW een zogenaamde 'Voorlopersgroep', gericht op meer mannen voor de klas, van start gegaan, onder de noemer: 'Veel meer Meester!'. Deze voorlopersgroep 'Veel meer Meester!' is voortgekomen uit het 'voorloperstraject' zoals dat in de Lerarenagenda van de Minister en Staatssecretaris van OCW werd geïnitieerd. Dit voorloperstraject is een initiatief van het ministerie van OCW en heeft als doel om vanuit de energie en de initiatieven die er zijn binnen het onderwijs tot kwaliteitsverbetering van het leraarschap te komen. Ruim anderhalf jaar geleden zijn Fontys Hogescholen, Stenden Hogeschool en NHL met ondersteuning van het ministerie van OCW van start gegaan om het thema 'Mannen op de pabo' verder vorm te geven, door kennis te delen, onderzoek te doen en samen nieuwe activiteiten te initiëren. Dit alles om uiteindelijk meer mannen voor het leraarschap te interesseren én een bijdrage te leveren aan meer diversiteit in de basisschoolteams. De voorlopersgroep besteedt structureel aandacht aan de instroom, doorstroom én uitstroom van mannen op de pabo, o.a. door het curriculum anders vorm te geven. De voorlopersgroep bestaat inmiddels uit 18 pabo's (geen Haagse pabo's) en komt structureel bijeen om ervaringen, kennis uit te wisselen.

